

Txirritola

ARAMAIO / Barikua / 2002ko ekainaren 7a / 30. zenbakia

KOORDINATZAILEA: Ubane Madera • Otolora Lizentziaduna 31 20500 ARRASATE • Tel.: 943 71 25 11 • Faxa: 943 71 23 89 • Posta elektronikoa: txirritola@goiena.com

Aramaioko ganaduen nondik norakoak arautu ditu Udalak

UBANE MADERA

Joan den asteko Udaleko osoko bilkuran herriko ganadu aprobetxamendua arautzeko ordenantza proposatu zitzaion Udalbatzarrari. Eta Udalbatzarrak onespena eman zion.

Araudi horren arabera, Aramaion ganadu aprobetxamendurako epea urtarrilaren 1ean hasi eta abenduaren 31ra artekoa izango da, urte osokoa, hortaz. Ganaduzaleek urtarriletik martxoaren 1era arteko epea izango dute eskaerak egiteko. Betiere, Aramaion erroldatuta badaude eta etxebizitzaren bat, gutxienez, sei hilabetez zabalik badute. Era berean, bazkalekua behar duen ganadua legeak eskatutako baldintza guztiak bete behar ditu (erroldatuta egon behar dira eta osasun eta kontrol baldintzak bete behar dituzte).

Horrez gain, adibidez, Udalak hektarea bakoitzean egon ahal den animalia kopurua ere zehaztu du: adibidez, urte bi baino

Ganaduzaleek urtarriletik martxoaren 1era arte izango dute eskaerak egiteko.

AMAGOIA LASAGABASTER

gehiago duen zezen, behi edo bestelako bana, sei hilabetez bi urterako bina (gutxi gorabehera), eta ardi edo ahuntzak sei zazpi-

na. Bestalde, ordenantzaren arabera, debekatuta dago, esate baterako, zuhaitzak babesteko hesitutako gunean ganadua sartzea.

Hondatutako kulunkak kendu ditu

Bañera parkean zeuden hondatutako kulunkak kendu egin ditu Udalak. Orain, eta Andres Osinagak Zerbitzu Saileko buruak adierazi digunez, Gasteizko Hezkuntza Sailari eskatutako dirulaguntzaren erantzunaren zain daude. Izan ere, Bañeran gasifikazio lanak egin behar direla aprobetxatuta, kulunka berriak ipintzeko ere aprobetxatu gura du Udalak. (U.M.)

HERRITARREN HITZA / Julen Arriolabengoa • Filologoa

Hizkuntzarekin jolasean: etimologiak

Jolasa gauza ona da, osasungarria, beharrezkoa bizitzan. Hizkuntza, berriz, gizakiak asmatu duen tresnarik ederrena da, zalantzarik gabe. Hizkuntza guztiak aberastasunez beteak ditugu, ezusteko ugari dituzte, eta euren baitan herrien izaera, pentsamoldea eta mundua ikusteko modua aurki dezakegu fosilizaturik.

Gaurkoan jolasa eta hizkuntza uztartu nahi nituzke eta hizkuntzarekin egin izan den eta egiten den jolas zabalduenetako bat proposatu: etimologiaren jolasa. Nor ez da noizbait bere abizenaren esanahiaz pentsatzen jarri? "Zer esan nahi ote du Larrañagak? Larrain ugari den tokia, akaso? Eta Okiñenak? Okinaren etxea, jakina".

Nik ere sarritan ekin diet horrelakoei. Gogoan dut eskolaumeak ginela sarritan Aramaion oso kutuna dugun mendi batera egiten genuela txangoa, batzuetan Don Prudentziorekin, Orixold mendi taldearekin bestetan. Mendi horri Tellamendi generitzon, eta nahiko etsita itzultzen nintzen etxera, han ez baitzen teilarik inon ikusten. Baina luze gabe esan ziguten egiazko izena Belamendi zela. Eta orduan bai, orduan aurkitu genion zentzu etimologikoa izenari: begirada altxatu eta han

"Talaimendi eta Tellamendi doinuz oso hurbil ditugu"

ikusi genituen tontorraren inguruan jiraka hamarnaka belabeltz. Hala ere, ez ninduen txorien azalpenak gehiegi konbentzitu. Ohartu nintzen Euskal Herrian ugari zirela Talaimendi izeneko tontorrak, jeneralean tontor horiek herri baten ondoan kokatuak zeudela,

eta bertatik inguruetakoa bista ezin hobea aurki zitekeela. Mendi horietatik ederki zaintzen dira inguruak eta horregatik hartu zuten izen hori, talaia hitzak (arabierako atalaia-tik eratorria) hori esan nahi baitu,

toki altu bat, bijilantzia egiteko erabilia. Talaimendi eta Tellamendi izenak doinuz oso hurbil ditugu eta litekeena da jatorriz hitz bera izatea. Hori gutxi balitz, ohar zaitzete euskaraz badela aditz bat, beilatu, alegia, beila egin, zaindu esan nahi duena. Baliteke, beraz, jatorrizko izena Beilamendi izatea.

Kontuak kontu, argi dago bi izenok ederki datozkiola gure mendiari, handik ederki ikusten baitira Aramaioko bazterrak eta bertarako sarrera bideak.

Hurrengoan ere jarraituko dugu jolasean, txantxetan batzuetan, serioago besteetan. Hona hemen aztertuko ditugun izen batzuk: Becquer, Borbon, Bartzelona... Egizue zeuek ere jolas.

LABUR

Erretiratuaren egoitzarako giltza eskuratzeko

Alaiak erretiratu, alargun eta pentsiodunen elkartearen esku utzi du Udalak kultura etxean dagoen erretiratuaren egoitzaren kudeaketa. Hori dela eta, berez, lokaleko giltza eskuratzeko elkarteko bazkideak izan behar da. Hortaz, Udalak jakinarazi duenez, bazkide ez izan arren giltza eskuratu gura duenak elkarteko batzordekideekin harremanetan jarri eta beharrezko datuak ematearekin nahikoa izango du. Esate baterako, hilean 0,60 euro ordaindu behar ditu eta giltzaren kopia balio duena (1,20 euro) ere ordaindu beharko du.

TELEFONO JAKINGARRIAK

OSASUNA / LARRIALDIK

Osasun etxea (txandak)	945 44 53 40
Botika	945 44 50 03
Udaletxea	945 44 50 16
Ertzaintza (Arrasate)	943 79 71 99
Gurutze Gorria (Legutio)	945 45 52 52
San Martin Eskola	945 44 50 04
Taxia eta autobusak	945 44 50 33
Udal kiroldegia	945 44 53 35
Postetxea	945 44 50 83
Zulako Eskualdea	945 43 01 67
Suhiltzaileak (Zubillaga)	943 78 28 00

AUTOBUSORDUTEGIA

ARRASATE	ARAMAIO	GASTEIZ
07:00	07:15	08:00
12:00	12:15	13:00
15:20	15:35	16:20
20:30	20:45	

GASTEIZ	ARAMAIO	ARRASATE
08:30	09:15	09:30
13:10	13:50	14:05
	17:00	17:15
19:30	20:15	20:30

OHARRAK

BIHAR, TELLAMENDIRA

Joan den astean ekin zioten Tellamendiko gurutzea txukuntzeko lanei. Hain zuzen ere, lanerako elkartu ziren herritarrek zapatuan gurutzea lixatu zuten eta ugerraren kontrako margoa ere eman zioten. Domekan, ugerraren kontrako margoaren bigarren eskualdia eman zioten. Orain, gurutzea margotzea falta da. Hortaz, bihar, zapatua, berriro ere lanera joateko dei egin dute. 08:30ean irtengo dira plazatik.

BIBLIOBUSA

Datorren barikuan, hilaren 14an, etorriko da berriro Bibliobusa Aramaiora. Betiko moduan, 15:45etik 16:45era arte izango da Ibarren; eta handik Oletara joango da, 17:15etik 17:45era arte.

Ekainaren bukaeran etorriko da berriro, hilaren 28an, hain zuzen ere.

RAYO ALDEANO, BIGARREN

Aurtengoan aramaiorrek ezin izan dute Zaldibarko Aretu Futbol Txapelketa irabazi. Azkena You Know taldeak urrezko golean irabazi zien. Edozelan ere, Rayo Aldeanoko Igor Aiastui *Karkas* jokalaria txapelketako jokalaria onenaren saria eman diote. Hortaz, zorionak!

PUNTU GUZTIAK ONARTUTA

Ez ohiko moduan, baina joan den asteko osoko bilkurako puntu guztiak onartu zituzten. Tartean, Eudelen adierazpena, baita Batasunak horren aurrean aurkeztutako alternatiboa ere. Bestalde, torturaren aurkako mozio bat ere onartu zuten bilkuran.

GIZARTEA

Kiroldegia erabiltzeko araudia onartu zuen Udalbatzarrak

Herriko kiroldegiko kantxa erabiltzeko araudia onartu du Udalak. Bost irizpide zehaztu ditu: batetik, Udalak antolatutako kirol ekimen edo saio kulturalak izango dute kantxa erabiltzeko lehentasuna. Gero, herrian federatuta dauden kirol taldeek. Eta, Udalaren eta kirol taldeen artean libre geratzen diren orduak hiru hilean behin zozketatuko dituzte herritarren artean. Zozketa horretan lehentasuna izango dute Aramaion bizi eta errol-datuta daudenek. Asteko ordu bat eskuratu ahal izango dute. Ondoren, Aramaion bizi ez direnak etorriko dira. Hori ere ordubete eskuratu ahal izango dute. Eta, zozketa biak egin eta gero orduen bat libre geratzen bada, berriro ere aramaiorren artean egingo dute zozketa, eta astean bigarren ordua lortu ahal izango dute. Kantxen erabilera garaiz ordaindu beharko da, bestela, emandako orduak galdu egingo dira.

HERRIKO AUZOETAN

GANTZAGA (I)

1406ko dokumentuan ez da aipatzen Gantzaga. Bai, ordea, 1489ko epaiketan. Gantzagako Juan Abad izeneko bat aipatzen da orduko dokumentuetan; Barajuengo jaunaren kontrako lekuko izan zen hura, bestelako elizate batzuetakoekin batera. Edozelan ere, auzoko Elizako Liburuak ez dira 1630. urtera arte hasten. Eta data hori baino lehenagoko oso datu gutxi daude. Adibidez:

— 1547an, parrokiako serorak bere testamentuan agindu zuen, “bere gorpua bere etxeko ortuan ehorts zezatela, Gantzagako San Millan jaunaren elizan”. Eta lau urte geroago eliza bereko beste etxe bat ere aipatzen dute. Bestalde, herritarrek auzoko baserriak behin baino gehiagotan aipatu zituzten.

Auzotarren artean, Amilburutarrak ugari hedatu ziren ibarreen eta askotariko lanbideak izan zituzten: arotzak, harginak, merkatariak, musikariak...

Urdingiotarrak, berriz, hargin moduan agertzen dira. Eta Liazako Martin Barajuengo eliza eraiki zutenen artean ageri da. “Aramaioko ibararren iragana eta oraina”.

Jesus Maria Elejalde

BOTE PRONTOAN/ Haritz Errasti · Azpiko Racing taldearen sortzaileetarikoa bat

“Zaletasun handia dago, jendea asko mugitzen da rallyak egiten diren lekuetara, haiek ikustera”

Aramaioko auzo-alkateak ezagutzen ibili gara atal honetan. Guztien gainbegiratua egin eta gero, datozen aleetan herriko elkarteak ezagutuko ditugu. Azpiko Racing taldearekin ekingo diogu lan horri. Haritz Errastirekin izan gara berbetan horretarako. Haritz Azpiko Racing taldearen sortzaileetarikoa eta kideetarikoa bat da. Hara zer kontatu digun:

Iaz ezagutu genuen Azpiko Racing taldea, rallysprint-a antolatu zenuten-eta; baina noiz sortu zen taldea?

Duela urte bi hasi ginen, rallysprint-a prestatzeko asmoz, lan handia da-eta. Baina urtebete atzeratu zitzaigun. Hortaz, rallysprint-a antolatzeko eratu genuen taldea. Zenbat lagun batzen zarete taldean?

Bada, askorik ez. Berez, lau gara, eta lagunek, koadrilakoek, laguntzen digute. Eta, egia esatearren, laurondako egiteko asko dago. Esan behar da, era berean, horrelakoetan lehenengo urtea izaten dela txarrena. Izan ere, lehenengo urtean jendeak ia ez zigun sinisten Aramaion lasterketa bat antolatu behar genuela... Edozelan ere, esan behar da

azkenean lortu genuela egitea eta, gainera, Aramaioko jendea pozik geratu zela, eta ikusteko gogoarekin...

Baina aurten ezin izango duzue berriro egin...

Ez, ahalegindu gara, baina ezin da aurrera atera. Dena dela, beste rallysprint bat antolatzeko gogoz gabiltza; hortaz, datorren urterako seguru antolatuko dugula.

Aramaiok gain, inguruan ere badaude antzeko talde gehiago, Bergara Racing, adibidez; zelan konpontzen zarete ibarreko elkarteekin?

Oso ondo. Antolatzen diren lasterketetan elkarri laguntzen diogu. Izan ere, horrelako lasterketa bat antolatzeko jende pilo behar da lanerako.

Hemen inguruan non egiten dira lasterketak?
Ibarrean gutxi egiten dira,

Gorlan, adibidez. Eta Araban, berriz, uste dut gurea dela bakarrenetarikoa.

Baina zaletasun handia dago, ezta?

Bai. Aramaioko jendea, adibidez, oso gustura geratu zen. Jendea baserriarren landetan ikusten egon zen eta baserriarrek eurek ere esaten zuten: “Hori, urtero egiteko moduan”.

Gainera, kontuan hartuta errepeidea 15:00etatik 20:00ak arte moztuta egon zela, inor ez zen kexatu. Eta bai, zaletasun handia dago. Jendea asko mugitzen da rallyak egiten diren lekuetara, haiek ikustera.

Eta Aramaiok baldintza bereziak ditu horrelako lasterketarako?

Ez. Gure zaletasunak bultzatuta antolatu genuen.

Azpiko Racing: nondik dator kio izena?

Gure presidentearen baserria *Azpiko Etxe* da; taldeari izen bat ipini behar genionez, hori aprobetxatu genuen. Presidente Julen Agirre da, neu diruzaina naiz, Kepa Etxebarria idazkaria da eta Patxi Godoi ere aipatu behar da. **Euskal Herrian gidari asko daude?**

Onak daude bai. Jende gaztea oso indartsu dator.

“Berez, lau lagun gara taldean, eta lagunek, koadrilakoek, laguntzen digute”

“Aramaioko jendea, adibidez, oso gustura geratu zen iazko rallysprint-arekin”